

Sygn. akt VIII C 608/19

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Bartek Męcina

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2019 roku w Łodzi

na rozprawie

z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego we W.

przeciwko R. O.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 608/19

UZASADNIENIE

W dniu 11 grudnia 2018 roku powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W. wytoczył przeciwko pozwanemu R. O. powództwo o zapłatę kwoty 2.782,28 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podniósł, że dochodzona pozwem wierzytelność wynika z braku zapłaty przez pozwanego kwoty z tytułu zawartej w dniu 31 października 2017 roku z umowy pożyczki nr (...). Pozwany nie wywiązał się z zobowiązań wynikających z umowy. W dniu 20 czerwca 2018 roku (...) scedował przysługującą mu wobec pozwanego wierzytelność na rzecz powoda. Na dochodzoną pozwem kwotę składają się: niespłacony kapitał – 2.000 zł, naliczone przez pierwotnego wierzyciela należności uboczne – 549,29 zł oraz skapitalizowane odsetki – 232,99 zł. (pozew k. 3-5)

Na rozprawie w dniu 17 czerwca 2019 roku w imieniu powoda jego pełnomocnik nie stawił się – został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. Pozwany nie stawił się na termin rozprawy, pomimo prawidłowego wezwania, nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności, nie złożył w sprawie żadnych wyjaśnień, w tym odpowiedzi na pozew. W związku z powyższym Sąd wydał wyrok zaoczny. (wzmianka o wydaniu wyroku zaocznego k. 36)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 czerwca 2018 roku (...) z siedzibą w T. zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji, której przedmiotem były przysługujące cedentowi wierzytelności wobec osób fizycznych. W myśl par. 5 pkt. 1 postanowień umowy, wierzytelności przechodziły na cesjonariusza w dniu jej zawarcia, pod warunkiem zapłaty całości ceny nabycia wierzytelności, która podlegała uiszczeniu w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Cedent zobowiązany był potwierdzić pisemnym oświadczeniem skuteczną zapłatę ceny i fakt przejścia

wierzytelności, które to oświadczenie podlegało sporządzeniu i przekazaniu cesjonariuszowi w terminie 14 dni roboczych od dnia zapłaty całości ceny.

W wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy cesji wierzytelność względem pozwanego została oznaczona na kwotę 2.000 zł z tytułu kapitału, 168,94 zł z tytułu odsetek i 549,29 zł z tytułu kosztów.

(umowa przelewu wierzytelności k. 9- 18, wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji k. 19)

W wyciągu z ksiąg rachunkowych z dnia 5 grudnia 2018 roku powód wskazał, iż zadłużenie pozwanego wynikające z zawartej umowy pożyczki nr (...) wynosi według stanu na dzień wystawienia wyciągu 2.782,28 zł.

(wyciąg z ksiąg rachunkowych k. 8)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z powołanych dokumentów, których prawdziwość nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo, jako niezasadne, podlega oddaleniu w całości.

W przedmiotowej sprawie powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W. nie wykazał swojej legitymacji czynnej do występowania w przedmiotowym procesie. Powód w żaden sposób nie udowodnił, że przysługuje mu wierzytelność w stosunku do pozwanego R. O. wynikająca z zawartej przez pozwanego w dniu 31 października 2017 roku umowy pożyczki w wysokości dochodzonej przedmiotowym powództwem.

Strona powodowa nie złożyła umowy pożyczki o numerze (...), nie podała również w uzasadnieniu pozwu, kto był pierwotnym wierzycielem wobec pozwanego. Powód poprzestał wyłącznie na złożeniu umowy sprzedaży wierzytelności dokonanej przez (...) z siedzibą w T. na jego rzecz, z której wynika, że przedmiotem umowy cesji były wierzytelności wynikające z umów pożyczek gotówkowych zawartych pomiędzy dłużnikami, a poprzednikiem prawnym jako pożyczkodawcą, czyli (...) spółka z o.o. w W.. Tymczasem strona powodowa nie złożyła umowy sprzedaży wierzytelności zawartej pomiędzy (...) spółka z o.o. w W., a (...) z siedzibą w T.. Co prawda pierwotny wierzyciel był stroną umowy przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji zawartej w dniu 20 czerwca 2018 r., a sama umowa cesji zawiera na stronie 5 zapis o tym, że wierzytelności zostały nabyte przez (...) z siedzibą w T. na mocy zawartej przez ten podmiot z (...) spółka z o.o. w W. Transakcji Kredytowego Instrumentu Pochodnego przeprowadzonych w ramach (...) z dnia 3 lipca 2017 r. Jednak w ocenie Sądu powyższy zapis jest niewystarczający choćby z tego powodu, że strona powodowa nie wykazała, aby wierzytelność objęta pozwem była przedmiotem umowy Transakcji Kredytowego Instrumentu Pochodnego z dnia 3 lipca 2017 r.

Poza tym powód nie udowodnił, że skutecznie nabył wierzytelność względem pozwanego od (...) również wobec niewykazania, iż spełnione zostały oznaczone w umowie cesji warunki zbycia wierzytelności. Przypomnieć należy, że w myśl postanowień umowy z dnia 20 czerwca 2018 roku zbycie wierzytelności następowało pod warunkiem zawieszającym zapłaty ceny, która podlegała uiszczeniu w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Dla wykazania skutecznego przejścia wierzytelności niezbędne było zatem przedłożenie bądź dowodu zapłaty ceny przez cesjonariusza, bądź też oświadczenia o zapłacie ceny i przejściu wierzytelności, które sporządzał cedent po ziszczeniu się warunku, o którym mowa wyżej. Żaden z w/w dokumentów nie został jednak złożony do akt sprawy, w konsekwencji czego nie sposób uznać, aby powód wykazał, iż nabył ze skutkiem prawnym wierzytelności wobec R. O..

Nabycia wierzytelności dochodzonej przedmiotowym powództwem nie dowodzi także, co jest zresztą oczywiste, złożona do akt kserokopia pisma z dnia 15 października 2018 roku wzywającego do spłaty zadłużenia, które to pisma mogą zostać potraktowane, co najwyżej wyłącznie w kategoriach dokumentów prywatnych. Jedynie na marginesie zauważyć należy, że w aktach sprawy brak jest dowodu, nie tylko doręczenia wskazanego pisma stronie pozwanej, ale choćby dowodu jego wysłania (nadania).

W konsekwencji uznać należy, że powód, od początku postępowania reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, w żaden sposób nie wykazał, że nabył wierzycelność względem pozwanego. Zgodnie zaś z treścią przepisu

art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. W przedmiotowej sprawie to powód winien udowodnić, że nabył ze skutkiem prawnym wierzycelność względem pozwanego wynikającą z przedmiotowej umowy pożyczki, i że pozwany powinien zapłacić mu należność w opisanej pozwem wysokości. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. W przedmiotowej sprawie powód będąc podmiotem, którego istotną działalnością jest skupowanie wierzycelności pieniężnych na masową skalę, z uwagi na zakres prowadzonej działalności winien w sposób szczególny i niewątpliwy wykazać, że nabył ze skutkiem prawnym tę konkretną, określoną wierzycelność wobec wskazanej osoby, czego jednak w sprawie nie uczynił.

Wskazać przy tym należy, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pозwie, odpowiedzi na pozw, sprzeciwie). Już zatem w treści pozwu powód winien niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych (B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. S. P.. (...) -148). Wskazać bowiem należy, że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych (por. Komentarz do art. 217 Kodeksu postępowania cywilnego: P. Telenga i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. WKP, 2012; T. Żyżnowski i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I. Artykuły 1-366. Lex, 2013; B. Karolczyk, Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. St.Prawn. 2012/1/123-148).

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwany ma obowiązek zapłaty na jego rzecz, jako cesjonariusza kwoty dochodzonej pozwem, co musiało skutkować oddaleniem powództwa w całości.

W świetle przeprowadzonych rozważań jedynie na marginesie podnieść należy, że powód nie wykazał, iż umowa pożyczki została przez pierwotnego wierzyciela wykonana. Powód oparł żądanie pozwu na przepisie art. 720 k.c., w myśl którego, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury, kodeksowa definicja pożyczki wskazuje, że świadczeniem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku i wykonanie tego świadczenia dający pożyczkę powinien udowodnić

w procesie cywilnym. Dopiero wówczas zasadne staje się oczekiwanie od biorącego pożyczkę, że udowodni on spełnienie swego świadczenia umownego tj. zwrot pożyczki (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2012 roku, I ACa 285/12, LEX nr 1162845). Innymi słowy pozwany, od którego powód domaga się zwrotu pożyczki nie musi wykazywać zwrotu pożyczki, dopóty powód nie wykaże, że pożyczki udzielił.

Wskazać wreszcie należy, że nawet gdyby hipotetycznie założyć, że pozwany otrzymał pożyczkę, czego jednak w sprawie powód nie wykazał i czego Sąd orzekający w sprawie nie przyjął, to powód i tak nie wykazał zasadności swojego żądania co do wysokości. Powód dochodził w sprawie kwoty 2.000 zł tytułem niespłaconego kapitału, 549,29 zł tytułem należności ubocznych związanych z udzieleniem pożyczki oraz odsetek w łącznej kwocie 232,99 zł. Powód nie wyjaśnił, w jaki konkretnie sposób należności, o których mowa, zostały wyliczone, co sprawia, że dochodzona pozwem kwota jest całkowicie nieweryfikowalna. Powód nie wyjaśnił również od jakich kwot i za jaki okres została naliczona dochodzona w sprawie należność odsetkowa. W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że powołanie

dowodów na wykazanie zasadności roszczenia, zarówno w aspekcie „czy się należy”, jak i aspekcie „ile się należy”, obciążało powoda już w pozwie. Powód powinien był w pozwie nie tylko jasno wykazać czego się domaga, ale też powołać dowody na wykazanie zasadności swojego żądania. Poza sporem bowiem pozostaje, że zawsze zachodzi obiektywna potrzeba powołania w pozwie dowodów na wykazanie zasadności swoich roszczeń w zakresie żądanej ochrony prawnej.

Wnosząc o zasądzenie kwoty dochodzonej pozwem powód przedstawił nadto wyciąg z ksiąg rachunkowych z dnia 5 grudnia 2018 roku. Należy jednak zauważyć, że wyciąg z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego nie ma mocy prawnej dokumentu urzędowego, zatem nie stanowi on dowodu tego, co zostało w nim zaświadczone i nie korzysta ze szczególnych uprawnień procesowych co do jego mocy dowodowej w niniejszym procesie przeciwko konsumentowi. W wyroku z dnia 11 lipca 2011 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt P 1/10 (Dz.U. 2011, Nr 152, poz. 900), Trybunał Konstytucyjny orzekł bowiem, że art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. 2004, Nr 146, poz. 1546 ze zm.) w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny oceniał część przepisu ustawy o funduszach inwestycyjnych, która nadaje księgom rachunkowym funduszu sekurytyzacyjnego oraz wyciągom z tych ksiąg moc prawną dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta. Znaczenie art. 194 ustawy o funduszach inwestycyjnych polegało na zmianie reguł dowodowych w postępowaniu cywilnym. Konsument, pozwany przez fundusz sekurytyzacyjny, który kwestionował istnienie albo wysokość zobowiązania musiał wykazać, że nie jest dłużnikiem z tytułu zobowiązań nabytych przez fundusz sekurytyzacyjny i ujętych w jego księgach rachunkowych. Konsekwencją tego przywileju było pogorszenie sytuacji procesowej dłużnika, który musiał bronić się przed powództwem podmiotu wobec którego nie zaciągał zobowiązania. Gdyby wierzytelność nie została zbyta na rzecz funduszu, pierwotny wierzyciel występując z powództwem przeciwko dłużnikowi nie mógłby korzystać ze specjalnych uprawnień procesowych. W omawianym wyroku Trybunał stwierdził brak konstytucyjnie wartościowych argumentów uzasadniających utrzymywanie zakwestionowanego przywileju procesowego, wskazując, że uprzywilejowanie ksiąg rachunkowych funduszy sekurytyzacyjnych i wyciągów z tych ksiąg w postępowaniu cywilnym prowadzi do naruszenia zarówno zasady równości stron w procesie cywilnym, jak i zasady sprawiedliwości społecznej wyrażonej w art. 2 konstytucji, co jest rozwiązaniem sprzecznym z konstytucyjną zasadą polityki państwa wynikającą z art. 76 konstytucji - zasadą ochrony praw konsumentów. Przywilej funduszu sekurytyzacyjnego powodowa, bowiem umocnienie istniejącej z natury rzeczy przewagi wyspecjalizowanego podmiotu rynku kapitałowego wobec konsumenta.

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwany ma obowiązek zapłaty na jego rzecz kwoty dochodzonej pozwem, co musiało skutkować oddaleniem powództwa w całości.

W przedmiotowej sprawie Sąd wydał wyrok zaoczny, z uwagi na spełnienie przesłanek z art. 339 § 1 k.p.c. i art. 340 k.p.c. Wydanie wyroku zaocznego nie przesądzało jednak o uwzględnieniu powództwa. Z przepisu art. 339 § 2 k.p.c. wynika bowiem, że sąd przyjmuje za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie

lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba, że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Przewidziane w przepisie art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda zastępuje postępowanie dowodowe tylko wówczas, gdy twierdzenia te nie budzą uzasadnionych wątpliwości. W przedmiotowej sprawie twierdzenia faktyczne powoda budziły jednak uzasadnione wątpliwości Sądu w świetle dokumentów załączonych do pozwu.

Z powyższych względów orzeczono, jak w sentencji.